Raadsvoorstel

Onderwerp	GEWIJZIGD Raadsvoorstel Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040
Zaakid	2022-007007
Auteur	Peter Verheggen 06 – 52.06.24.38 p.f.verheggen@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	E.C.R.H. Eijkelberg
Portefeuillehouder	Wethouder Paalvast
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	januari 2022 (toezegging tijdens najaarsdebat 2021)
Programma(s)	Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen
Eerdere besluitvorming	Coalitieakkoord Raadsvoorstel Actualisatie Programma Duurzaam en Groen Zoetermeer d.d. 17 februari 2020 Raadsmemo Afdoening toezegging 312: Duurzaamheidsfonds d.d. 2 december 2020 Raadsvoorstel Lokale verkenning windenergie en zonnestroom d.d. 25 januari 2021 Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen d.d. 31 mei 2021 Raadsmemo Raadsvoorstel Investeringsmiddelen investeringsfonds huidige bestuursperiode d.d. 15 september 2021 Raadsmemo Stand van zaken raadsvoorstel(len) Investeringsmiddelen investeringsfonds huidige bestuursperiode d.d. 29 oktober 2021 Raadsvoorstel Transitievisie Warmte (nog niet geagendeerd)
Samenvatting	In het coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Groene veilige stad met ambitie’ is afgesproken dat er bij een succesvolle verkoop van de aandelen Eneco een duurzaamheidsfonds wordt ingesteld. De hoofdlijnen voor een duurzaamheidsfonds werden beschreven in het op 2 december 2020 aan de raad toegezonden Raadsmemo Afdoening toezegging 312: Duurzaamheidsfonds. Het afgelopen jaar is verder invulling gegeven aan het ontwerp van het beoogde duurzaamheidsfonds. Het Duurzaamheidsfonds biedt de mogelijkheid om een bijdrage te leveren in de realisatie van de ambities in het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer en de bijbehorende uitwerkingen in de Transitievisie warmte en de Lokale verkenning windenergie en zonnestroom. Het duurzaamheidsfonds levert ook een bijdrage aan het tegengaan van de gesignaleerde negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040.

	Voorgesteld wordt om een Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 te vormen van € 7,5 miljoen en deze als volgt toe te delen aan de bestedingscategorieën: * Duurzame initiatieven € 2.500.000 * Eigenaar-bewoners € 1.500 000 * VvE's € 300.000 * Eigenaar gespikkeld bezit € 400.000 * Vastgoed gemeente Zoetermeer € 2.400.000 * Woningcorporaties/verhuurders € 400.000
Bijlagen	1. Rapport Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 2. Begrotingswijziging 3. Panelonderzoek Zoetermeer aardgasvrij

Raadsbesluit 2022-007007

Raadsvoorstel Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2020

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 december 2021

besluit

1. Een Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 te vormen als bijdrage aan het keren van de gesignaleerde negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040 door een hierop gerichte realisatie van de ambities in het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer en bijbehorende uitwerkingen in de:
    - Transitievisie warmte en
    - Lokale verkenning windenergie en zonnestroom;
2. Het gemeentelijke duurzaamheidsfonds richt zich op:
    - het creëren en ondersteunen van voorbeelden die knelpunten aanpakken/ oplossen en
    - het aanjagen van startende initiatieven.
3. Vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040 in 2022 via programma 3 een bedrag van € 7,5 miljoen over te hevelen naar de reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040
4. De volgende bestedingscategorieën voor het duurzaamheidsfonds te benoemen:
    - Duurzame initiatieven
    - Eigenaar-bewoners
    - VvE's
    - Eigenaar gespikkeld bezit
    - Vastgoed gemeente Zoetermeer
    - Woningcorporaties/Verhuurders
5. € 7,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 en deze als volgt toe te delen aan de bestedingscategorieën:
    - Duurzame initiatieven € 2.500.000
    - Eigenaar-bewoners € 1.500 000
    - VvE's € 300.000
    - Eigenaar gespikkeld bezit € 400.000
    - Vastgoed gemeente Zoetermeer € 2.400.000
    - Woningcorporaties/verhuurders € 400.000
6. Het college de opdracht te geven criteria per bestedingscategorie op te stellen en deze middels een raadsvoorstel aan de gemeenteraad voor te leggen.
7. De kosten van € 7,5 mln. te dekken vanuit de reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040.
8. De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over onderdeel 8 van dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een begrotingswijziging betreft. Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over de overige onderdelen van dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 31 januari 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
In het coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Groene veilige stad met ambitie’ is afgesproken dat er bij een succesvolle verkoop van de aandelen Eneco een duurzaamheidsfonds wordt ingesteld. Deze actie is ook benoemd in het op 17 februari 2020 door de raad vastgestelde programma Duurzaam & Groen Zoetermeer.

Binnen duurzaamheid bestaan meerdere thema’s. De energietransitie zal met het oog op 2040 veruit het grootste thema zijn. Voor de energietransitie zullen er tot 2040 honderden miljoenen euro’s in Zoetermeer geïnvesteerd worden. Investeringen die het verschil voor Zoetermeer kunnen maken als we die investeringen (en nieuwe landelijke subsidies en financieringsmogelijkheden) zo veel mogelijk kunnen laten bijdragen aan het keren van de in de visie Zoetermeer 2040 beschreven negatieve mechanismen. Daar is het duurzaamheidsfonds voor bedoeld.

De hoofdlijnen voor een duurzaamheidsfonds worden beschreven in het op 2 december 2020 aan de raad toegezonden Raadsmemo Afdoening toezegging 312: Duurzaamheidsfonds. Dit memo met bijgaand rapport vormt de basis voor dit raadsvoorstel. In het eerder toegezonden rapport waren verschillende varianten uitgewerkt ten behoeve van het bepalen van de omvang van het fonds, de doelgroepen en de soort maatregelen. In dit eerder toegezonden rapport werden naar aanleiding van toezegging 312 drie schaalvarianten van het fonds uiteengezet: € 6, € 15 en € 30 miljoen. Het afgelopen jaar is verder invulling gegeven aan het ontwerp van het beoogde duurzaamheidsfonds. De varianten van € 15 en € 30 miljoen worden binnen de financiële mogelijkheden als niet realistisch gezien. De verdere invulling in het nieuwe rapport Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 (bijlage 1) leidde nog wel tot een aanpassing van het budget van € 6 naar € 7,5 miljoen en in de invulling staan in meer detail de verankering tussen de energietransitie en de Visie Zoetermeer 2040, de beoogde doelen en doelgroepen die met het fonds ondersteund kunnen worden, en een beoogde prioritering bij de invulling van het fonds. Het revolverende karakter van het fonds laat zich op twee manieren uitleggen. Ten eerste heeft het fonds een maatschappelijke impact op:
- kwaliteit gebouwde omgeving;
- energiearmoede;
- sociale cohesie;
- binding;
- comfort;
- een gezondere en inclusievere leefomgeving.

Ten tweede kunnen we nu investeren in goede voorbeelden die we later breder kunnen uitrollen in de stad.

Beoogd effect
Het Duurzaamheidsfonds levert een bijdrage aan het tegengaan van de negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040. Het terugdringen van de warmtevraag leidt tot investeringen in verduurzaming/verbetering van de woonaantrekkelijkheid.

De energietransitie leidt voor woningeigenaren tot nieuwe landelijke financierings- en subsidiemogelijkheden. Nieuwe financieringsmogelijkheden waarbij een integrale aanpak van groot onderhoud en energietransitie als randvoorwaarde geldt. De aanpak bij de VvE de verdwenen brug in Palenstein (met ondersteuning van de gemeente) is al een eerste mooi voorbeeld van het benutten van de nieuwe mogelijkheden. Achterstallig onderhoud kan worden weggewerkt in combinatie met de energietransitie. Hiervoor is samenwerking tussen eigenaren nodig en kennis en kunde. Eigenaren hebben ondersteuning nodig om de juiste

verduurzamingsmaatregelen te nemen. Er zijn en komen landelijk geen middelen om eigenaren te ondersteunen bij deze nieuwe onbekende aanpak. En dat blijkt een groot knelpunt. Die nieuwe financieringsmogelijkheden kunnen heel belangrijk worden om te komen tot haalbare en betaalbare investeringen in groot onderhoud bij complexen waar dat voorheen nog niet kon. Bij goede begeleiding van eigenaren in een dergelijk traject kan tegelijkertijd met de verduurzaming achterstallig onderhoud aangepakt worden en wordt energiearmoede voorkomen.

De directe impact van stijgende energieprijzen op energiearmoede zijn nu meer dan ooit zichtbaar. Het rapport van CE Delft toont aan dat als er niet wordt verduurzaamd, de huidige prognoses voor de energieprijzen kloppen en het huidige warmtetransitiebeleid blijft zoals het is, het aantal huishoudens met energiearmoede in 2030 met een derde stijgt ten opzichte van de situatie nu. CE Delft stelt: “beleidsmaatregelen die zorgen dat woningen worden verduurzaamd, reduceren energiearmoede en hebben tegelijkertijd een gunstig effect op de warmtetransitie.”

Het duurzaamheidsfonds Energietransitie Zoetermeer 2040 dient dan ook als katalysator: door het fonds gericht in te zetten kunnen knelpunten die de energietransitie (van met name eigenaar-bewoners) in de weg zitten spijtvrij beslecht worden. Deze knelpunten bevinden zich op dit moment voornamelijk aan de start van het verduurzamen. Ook uit enquête van het stadspanel dat uitgevoerd is ten behoeve van de Transitievisie Warmte (bijlage 3) kwam dit naar voren: inwoners van Zoetermeer hebben behoefte aan een plan dat antwoord geeft op de vraag “Wat moet ik doen?”. Het Investeringsfonds gaat inwoners van Zoetermeer ondersteunen in deze vraag. Daarnaast draagt het beoogde resultaat van de inzet van deze gelden direct bij aan de doelen die in de Visie Zoetermeer2040 zijn gesteld. Immers, steeds meer partijen in de stad nemen zelf initiatief en (willen) investeren in de stad. Het is nodig deze energie en krachten in de stad te bundelen om een opwaartse beweging van de stad in gang te zetten. Het duurzaamheidsfonds biedt de mogelijkheid om de energietransitie te gebruiken voor met name investeringen door eigenaar-bewoners in verduurzaming/woningverbetering van hun eigen woning. De impact van het fonds zit dan ook op het vergroten van de verbinding aan de stad, duurzame stad tussen de parken, vergroten van de woonaantrekkelijkheid en inwoners, ondernemers en organisaties zijn de auteur. Kortom, het fonds wordt een instrument voor een integrale (gebiedsgerichte) aanpak.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico’s

1. Een Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 te vormen als bijdrage aan het keren van de gesignaleerde negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040 door een hierop gerichte realisatie van de ambities in het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer en bijbehorende uitwerkingen in de:
    - Transitievisie warmte en
    - Lokale verkenning windenergie en zonnestroom;
2. Het gemeentelijke duurzaamheidsfonds richt zich op:
    - het creëren en ondersteunen van voorbeelden die knelpunten aanpakken/ oplossen en
    - het aanjagen van startende initiatieven.
3. Vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040 in 2022 via programma 3 een bedrag van € 7,5 miljoen over te hevelen naar de reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040
4. De volgende bestedingscategorieën voor het duurzaamheidsfonds te benoemen:
    - Duurzame initiatieven
    - Eigenaar-bewoners
    - VvE’s
    - Eigenaar gespikkeld bezit
    - Vastgoed gemeente Zoetermeer
    - Woningcorporaties/Verhuurders

5. € 7,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040 en deze als volgt toe te delen aan de bestedingscategorieën:
    - Duurzame initiatieven € 2.500.000
    - Eigenaar-bewoners € 1.500 000
    - VvE's € 300.000
    - Eigenaar gespikkeld bezit € 400.000
    - Vastgoed gemeente Zoetermeer € 2.400.000
    - Woningcorporaties/verhuurders € 400.000
6. Het college de opdracht te geven criteria per bestedingscategorie op te stellen en deze middels een raadsvoorstel aan de gemeenteraad voor te leggen.
7. De kosten van € 7,5 mln. te dekken vanuit de reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040.
8. De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Argumenten

1.1 Met het Duurzaamheidsfonds kunnen we de concurrerende woonaantrekkelijkheid verbeteren

Verduurzaamde woningen zijn toekomstbestendig en onderhoudsarm en verbeteren het straat-/wijkbeeld. Een goed geïsoleerde en geventileerde woning draagt bij aan een gezond binnenklimaat. De leefomgeving wordt verder versterkt door de natuurinclusiviteit van woningen en van de openbare ruimte te versterken. Aantrekkelijkere woningen en leefomgeving zorgt voor verbondenheid met de stad en een hogere participatiegraad, waardoor er minder urgentie is uit Zoetermeer te verhuizen.

1.2 Met het Duurzaamheidsfonds kan de sociaaleconomische kracht worden verbeterd.

Met maatwerkplannen wordt inzage geboden in het optimaal benutten van de mogelijkheden van woningen en bijbehorende subsidie- en financieringsmogelijkheden. Hiermee wordt de woning op een natuurlijk moment aangepast (bijvoorbeeld een verbouwing) aan de woonbehoeftes. Verduurzaamde woningen verbruiken minder energie, waardoor energiearmoede en schuldenproblematiek wordt verminderd. De energietransitie is een verbindende opgave die bijdraagt aan de sociale cohesie en verbinding in de straat, buurt en wijk.

1.3 Met het Duurzaamheidsfonds kan veel extra werkgelegenheid gecreëerd worden.

Het energiezuiniger maken van woningen zal veel extra werkgelegenheid opleveren. Net zoals nu door alle bedrijven die zonnepanelen op daken leggen. Dit biedt kansen voor de in Zoetermeer aanwezige beroepsbevolking.

1.4 Met het Duurzaamheidsfonds kunnen verschillen in de stad tussen wijken en buurten verkleinen.

Uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de energietransitie zorgen voor significante verbeteringen van de gebouwde omgeving, resulterend in minder grote verschillen in kwaliteit van wijken. Onderlinge contacten binnen de wijk en in de stad worden versterkt door (onder meer) energieambassadeurs.

2.1 Bij de uitvoering en financiering van de energietransitie lopen eigenaren tegen diverse knelpunten op.

Er zijn veel facetten van invloed op het besluit van een eigenaar-bewoner te starten met het verduurzamen, die veelal met een domino-effect van invloed zijn op elkaar. Om de keten te doorbreken moet gestart worden met het informeren van eigenaar-bewoners over de noodzaak tot verduurzaming en de mogelijkheden voor hun woningen. Het Duurzaamheidsfonds biedt de mogelijkheid dit structureel en gedegen te doen. Het is cruciaal om eigenaren handelingsperspectief te kunnen bieden, liefst ook met goede lokale voorbeelden, zowel in de eigen wijk of buurt als elders in de stad.

3.1 Het bedrag komt overeen met het eerder aan de raad voorgestelde bedrag in 'Verdeling gelden investeringsfonds'

Zoetermeer zet in op het duurzaam verbeteren van de stad en daarvoor zijn financiële middelen nodig. Voorgesteld wordt om hiervoor middelen aan te wenden uit de resterende opbrengst van de verkoop van Eneco-aandelen (€60 miljoen). Op 28 juni 2021 heeft de raad het Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen vastgesteld. Voor de raadsvergadering van 20 september had het college voorgesteld om € 7,5 miljoen te bestemmen voor duurzaamheid. Het voorstel zelf is ingetrokken en in de plaats hiervan komen afzonderlijke bestedingsvoorstellen. Het verdere proces is geschetst in volgende twee opeenvolgende memo's:

Raadsmemo Raadsvoorstel Investeringsmiddelen investeringsfonds huidige bestuursperiode d.d. 15 september 2021

Raadsmemo Stand van zaken raadsvoorstel(len) Investeringsmiddelen investeringsfonds huidige bestuursperiode d.d. 29 oktober 2021

3.2 De reserve wordt met € 7,5 miljoen gevuld vanuit de reserve investeringsfonds Zoetermeer 2040

De vorming van de reserve geschiedt via de verslaggevingsvereisten via de exploitatiebegroting.

4.1 De gehele gebouwde omgeving moet energiezuinig gemaakt worden, en daarmee gereed zijn voor aardgasvrije, duurzame warmtebronnen en plaatsing van zonnepanelen.

De uitvoering van de warmte- en energietransitie raakt álle woning- en gebouweigenaren, in meer of mindere mate. In het duiden, uitvoeren en financieren van deze aanpassingen lopen eigenaren echter tegen diverse knelpunten op. De doelgroepen waarvoor het Duurzaamheidsfonds bedoeld is, zijn dan ook divers, ook al ligt de prioriteit en het zwaartepunt van de bestedingen bij eigenaar-bewoners zelf. Zij staan voor een grote uitdaging. We onderscheiden de volgende bestedingscategorieën om de ondersteuning van eigenaren zo goed mogelijk te organiseren:

- **Duurzame initiatieven**: door middel van (professionele) ondersteuning bij het oprichten van bewonerscollectieven en samenwerking op bedrijventerreinen, uitzetten van buurtgerichte collectieve inkopen, klimaatadaptieve maatregelen en hulp bij het ontwikkelen en opzetten van grootschalige opwek (incl. daken van kantoren en bedrijven);
- **Eigenaar-bewoners**: door middel van het aanbieden van standaard en woonplannen op maat;
- **VvE's**: door het bieden van ondersteuning in het opstellen een Meerjaren-onderhoudsplan (MJOP) in combinatie met verduurzaming;
- **Eigenaren gespikkeld bezit**: door eigenaren tussen corporatie bezit extra te helpen bij het aansluiten op de activiteiten van de woningcorporatie;
- **Gemeente Zoetermeer**: door (een deel van) de onrendabele top ontstaan vanwege verduurzamingsmaatregelen de dekken;
- **Woningcorporaties/verhuurders**: door ondersteuning en samenwerking te bieden in de planontwikkeling van collectieve oplossingen als alternatief voor aardgas

5.1 Met € 7,5 miljoen kan worden ingezet op het creëren en stimuleren van voorbeeldprojecten

Variant 1 (€ 7,5 miljoen) uit het bijgaande rapport duurzaamheidsfonds richt zich op het creëren en stimuleren van voorbeeldprojecten. De focus van dit fonds ligt bij de koplopers (early adopters) of vernieuwers (innovators) in de energietransitie. Dit zijn de mensen en initiatieven die de eerste hobbels over moeten en daar (veel) leergeld voor betalen. Hun stappen zorgen ervoor dat de snelle volgers met minder weerstand het proces doorlopen, en kunnen profiteren van de lessen van de koplopers.

6.1 Uitwerking naar producten, resultaten en monitoring is noodzakelijk

De volgende stap is de uitwerking naar producten, resultaten en monitoring. Dat zal met een raadsvoorstel worden voorgelegd. Hierin wordt ook de verdere uitwerking in relatie tot het keren van de negatieve mechanismen uit Zoetermeer 2040 meegenomen. Voor het gemeentelijk vastgoed zal dit in het raadsvoorstel voor de vastgoednota worden meegenomen en het overige deel in een separaat raadsvoorstel.

7.1 De dekking van de bestedingen geschiedt vanuit het gevormde Duurzaamheidsfonds

8.1 Met de begrotingswijziging kan het budget beschikbaar worden gesteld voor het duurzaamheidsfonds

Kanttekeningen

1.1 Als op termijn onvoldoende aan (financiële) randvoorwaarden wordt voldaan kan dit ertoe leiden dat we de warmtetransitie en de ambitie qua opwek van zonnestroom niet in zijn geheel of niet in het benodigde en beoogde tempo kunnen uitvoeren.

Eigenaren zijn verantwoordelijk voor investeringen in een gebouw ten behoeve van energiebesparing en aardgasvrij maken. Het Rijk moet er samen met de markt voor zorgen dat de condities worden gecreëerd om tot haalbare en betaalbare oplossingen te komen. Als gemeente gaan we aan de slag met gebouwen energiezuinig en aardgasvrij maken waar het nu al kan. Omdat er ook nu al investeringen in gebouwen plaatsvinden. Als gemeente stimuleren we ook om nu de kansen te benutten die deze investeringen al bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bestrijden van energie-armoede en verbetering van comfort. Het Duurzaamheidsfonds is een beoogd katalysator voor de kansen die er nu en straks liggen. Als gemeente werken we ook op alle niveaus (lokaal, regionaal en nationaal) samen en wordt er gelobbyd om het voor iedereen haalbaar en betaalbaar te krijgen. De gemeente wordt op termijn bevoegd gezag om uiteindelijk definitief besluit te nemen wanneer het aardgas verdwijnt in een specifieke buurt/wijk.

1.2 Het Duurzaamheidsfonds alleen is niet genoeg bij een integrale gebiedsaanpak

Het Duurzaamheidsfonds biedt de kans om het eerste voorwerk te doen bij een gebiedsontwikkeling: met professionele ondersteuning kan er bij m.n. VvE's worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn (zowel technisch als financieel), hoeveel budget er uiteindelijk nodig is voor de instandhouding van het gebouw en hoe er gebruik gemaakt kan worden van natuurlijke momenten? Mochten de ambities van de gemeente voor het pand (en/of omgeving) hoger liggen, waardoor een onrendabele top ontstaat of de lasten hoger zijn dan genormeerd zullen er in combinatie met middelen van de eigenaren zelf en eventuele andere overheden ook tijdig aanvullende middelen beschikbaar moeten komen vanuit een gebiedsprogramma (zoals bijvoorbeeld het Gebiedsprogramma Meerzicht). Dit kan alleen wanneer dit passend te maken is vanuit de gebiedsbusinesscase. Wanneer er sprake is van een uitvraag aan gemeentelijke middelen (of indien de inzet van middelen via de gemeentelijke begroting loopt) zal hiertoe een afzonderlijk raadsvoorstel inclusief een dekkingsvoorstel worden voorgelegd.

3.1 Het raadsvoorstel voor het duurzaamheidsfonds komt voor de rapportage Strategische agenda Zoetermeer 2040

Dit voorstel anticipeert al op de strategische agenda die naar verwachting aan de raad zal worden aangeboden voor de vergadering in februari. De verdere uitwerking van dit voorstel in de concrete maatregelen vindt na de aanbieding van de strategische agenda plaats.

Financiën

Dit voorstel gaat over de vorming van een Duurzaamheidsfonds van € 7,5 mln. en een daarbij behorend bestedingsvoorstel (bijlage 1 rapport duurzaamheidsfonds). De kosten worden gedekt vanuit de reserve Investeringsfonds Zoetermeer 2040.

Het budget is taakstellend en met dit budget wordt vooral ingezet voor het creëren en ondersteunen van voorbeelden die knelpunten aanpakken/oplossen en het aanjagen van startende initiatieven. De komende periode wordt gebruikt om te onderzoeken op welke wijze dit het meest effectief kan worden ingevuld.

Het budget is als volgt over de verschillende doelgroepen verdeeld:

	Duurzame initiatieven	**Eigenaar-bewoners**	**VvE's**	**Gespik-keld bezit**	**Vastgoed Gemeente Zoetermeer**	**Woningcorporaties/ verhuurders**
Totalen	**€ 2.500.000**	**€ 1.500.000**	**€300.000**	**€ 400.000**	**€ 2.400.000**	**€ 400.000**

Per jaar is de verdeling als volgt:

	Totaal
2022	€ 1.300.000,00
2023	€ 2.220.000,00
2024	€ 1.020.000,00
2025	€ 1.020.000,00
2027	€ 1.020.000,00
2027	€ 920.000,00
	€ 7.500.000,00

In het Raadsmemo Afdoening motie 2106-42: Onderzoek Europese subsidiemogelijkheden voor energietransitie is opgenomen dat bij de uitwerking van het raadsvoorstel voor het duurzaamheidsfonds en een eventueel daaruit volgende regeling het advies van Erac zal worden betrokken om naar Europese mogelijkheden te kijken. Europese trajecten zullen voorlopig in het kader van dit raadsvoorstel nog niet aan de orde zijn. Een aanvraag voor Europees traject kost heel veel tijd en inzet en de kans op succes is beperkt. Ook de naleving van de vaak gedetailleerde subsidievoorschriften en de daarbij voorgeschreven geringe toleranties vragen veel tijd en zijn risicovol. Bij het voorbeeld van ELENA (in Limburg) zijn er ook vanuit de regio zelf substantiële middelen verstrekt van tientallen miljoenen euro's voor onder andere het verstrekken van subsidies en leningen. De gemeente Zoetermeer hanteert een strikt kader voor leningen en garantstellingen en de wijze zoals dit in het geval ELENA is gehanteerd zou hier ook in afwijking mee zijn. Daarnaast zijn er op landelijk niveau in toenemende mate mogelijkheden qua subsidies en financiering (direct vanuit de private sector en indirect zoals via het warmtefonds) die een stuk laagdrempeliger zijn en hetzelfde doel bereiken.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
Op verschillende niveaus en op diverse momenten is ingezet op participatie en communicatie bij de trajecten voor het opstellen van de Transitievisie Warmte (Warmtevisie Zoetermeer) en bij de lokale verkenning windenergie en zonnestroom. De uitkomsten zijn betrokken bij dit voorstel. Richting uitvoering van de visie en de plannen neemt participatie meer en meer de vorm aan van co-creatie, bedoelend dat gemeente, inwoners, gebouweigenaren en bedrijven wijk voor

wijk zelf en samen aan de slag gaan richting aardgasvrije, duurzame toekomst. Hiermee wordt bedoeld dat als we dan spreken over participatie, we niet alleen meer bedoelen ‘inspraak en/of meedenken’ ten aanzien van beleidskaders etcetera. Communicatie is thema- doel- en doelgroepgericht en bevat voor elke doelgroep zoveel mogelijk (eigen of gezamenlijk) actieperspectief. Participatie en communicatie kan niet zonder samenspel met lokale initiatieven, externe/derde partijen en vanzelfsprekend ook het Energieloket Zoetermeer. Naast dat ook het interne samenspel tussen fysiek en sociaal domein verder versterkt wordt. Zowel vanuit programma en beleid, als qua inzet op participatie en communicatie. Het communicatieplan op hoofdlijnen zal nog ter kennisname worden toegezonden.

Duurzaamheid
Met dit voorstel vindt uitvoering van het duurzaamheidsbeleid plaats.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
De energietransitie bij woningen en kantoren gaat zo veel mogelijk gepaard met groot onderhoud of renovatie. Dit zijn de momenten om afwegingen te maken voor verbetering van de toegankelijkheid en bruikbaarheid van woningen voor gehandicapten. Zeker in de wijk Meerzicht waar naar aanleiding van de wijkverkenning een voorstel voor een integrale wijkaanpak verwacht wordt.

Rapportage en evaluatie
De doorlooptijd voor de bestedingen wordt, met deze omvang, ingeschat op vier tot vijf jaar. Aan het eind van elk jaar wordt geëvalueerd om de effecten en impact van het fonds op de versnelling van de transitie te bepalen, en waar nodig bij te sturen. Hierbij zal in ieder geval het multiplier-effect van het duurzaamheidsfonds worden meegenomen.